

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Tietosuojapolitiikka

Pohjanmaan hyvinvointialue

Hallitus 20.10.2025 § 189

Voimaantulo 1.1.2026

Sisällysluettelo

Pohjanmaan hyvinvointialueen tietosuojapolitiikka	3
1. Johdanto	3
2. Tietosuoja	3
3. Tietosuojaperiaatteet.....	3
4. Tietosuojaroolit ja vastuut.....	4
5. Tietosuoja-asetuksen toimeenpano.....	5
5.1 Tietosuojan suunnittelu	5
5.2 Tietosuojan toteuttaminen.....	5
5.3 Tietosuojan valvonta.....	6
5.4 Menettely tietosuojan vaarantuessa.....	6
6. Ohjaavat säädökset ja viranomaisohjeet	7

Liite: Tietosuojan vuosikello

Pohjanmaan hyvinvointialueen tietosuojapolitiikka

1. Johdanto

Tietosuojapolitiikan tarkoituksena on kuvata Pohjanmaan hyvinvointialueella noudatettavat tietosuojaperiaatteet, roolit ja vastuut tietosuojakysymyksissä sekä tietosuoja-asetuksen toimeenpano. Tietosuojapolitiikkaa täydentävät Pohjanmaan hyvinvointialueen henkilötietojen käsittelyä koskevat kuvaukset, ohjeet ja muut dokumentit, joiden tarkoituksena on varmistaa tietosuoja-asetuksen edellyttämä asianmukainen henkilötietojen suojan taso.

2. Tietosuoja

Tietosuoja tarkoittaa kaikkia niitä toimenpiteitä, sääntöjä ja käytäntöjä, jotka suojaavat ihmisten henkilötietoja väärinkäytöksiltä, luvattomalta käsittelyltä ja vahingoittumiselta. Se suojaaa rekisteröityjen (luonnollisten henkilöiden) yksityisyyttä ja oikeuksia. EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) asettaa tiukat säännöt, kuinka Pohjanmaan hyvinvointialueella saa kerätä, käyttää ja säilyttää henkilötietoja. Henkilötietoja ovat kaikki sellaiset tiedot, joista luonnollinen henkilö voidaan tunnistaa suoraan tai epäsuorasti. Tietosuoja varmistaa, että henkilötietoja, kuten nimiä, osoitteita, sähköposteja, asiakas- ja potilastietoja käsitellään lainmukaisesti, turvallisesti ja yksityisyyttä kunnioittaen.

3. Tietosuojaperiaatteet

Pohjanmaan hyvinvointialue noudattaa tietosuojan toteuttamisessa Euroopan unionin tietosuoja-asetuksen (2016/679) ja kansallisen tietosuojalain (1050/2018) mukaisia periaatteita henkilötietojen käsittelyssä.

Pohjanmaan hyvinvointialueen tietosuojaperiaatteet ovat:

- **käsittelyn lainmukaisuus, kohtuullisuus ja läpinäkyvyys**, joilla tarkoitetaan tietojen käsittelyä säädösten tai suostumuksen perusteella ja rekisteröidyn oikeuksien toteuttamista siten, että käsittely ja suojatoimet ovat näihin oikeassa suhteessa;
- **käyttötarkoitussidonnaisuus ja tietojen minimointi**, joilla tarkoitetaan käsittelyä vain selkeästi ilmoitettuun tarkoitukseen sekä sitä, että tiedot ovat olennaisia ja rajoitettuja siihen, mikä on tarpeellista suhteessa käsittelyn tarkoituksiin;
- **tietojen täsmällisyys**, jolla tarkoitetaan sitä, että varmistetaan tietojen paikkansapitävyys ja ajantasaisuus sekä huolehditaan epätarkkojen tai virheellisten tietojen oikaisemisesta tai poistamisesta;

- **tietojen säilytyksen rajoittaminen**, jolla tarkoitetaan sitä, että tietoja säilytetään vain käyttötarkoituksen edellyttämän ajan, ellei kyse ole yleisen edun mukaisesta arkistointi-, tutkimus- tai tilastollisesta tarkoituksesta;
- **tietojen eheys ja luottamuksellisuus**, joilla tarkoitetaan tietojen turvaamista ja suojaamista luvattomalta tai lainvastaiselta käsittelyltä sekä vahingossa tapahtuvalta häviämiseltä, tuhoutumiselta tai vahingoittumiselta; sekä
- **rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuus**, jolla tarkoitetaan teknisiä ja organisatorisia toimia, joilla osoitetaan periaatteiden mukainen velvoitteista huolehtiminen.

Edellä kuvatut periaatteet noudatetaan Pohjanmaan hyvinvointialueella sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan mukaisesti kaikissa henkilötietojen käsittelyn vaiheissa.

4. Tietosuojaroolit ja vastuut

Hyvinvointialueen johto vastaa siitä, että tietosuoja-asetusta ja siihen perustuvia ohjeita ja säädöksiä noudatetaan. Jokainen Pohjanmaan hyvinvointialueella työskentelevä vastaa omalta osaltaan tietosuojaperiaatteiden ja ohjeiden noudattamisesta.

Pohjanmaan hyvinvointialue toimii rekisterinpitäjänä ja henkilötietojen käsittelijänä. Osa henkilötietojen käsittelystä voi tapahtua yhdessä muiden osapuolten kanssa, jolloin Pohjanmaan hyvinvointialue voi toimia näiden kanssa yhteisrekisterinpitäjänä. Pohjanmaan hyvinvointialueen toimiessa rekisterinpitäjänä tai henkilötietojen käsittelijänä Pohjanmaan hyvinvointialue määrää tahon, joka vastaa rekisterin tai käsittelyn tietosuojan toteutumisesta.

Pohjanmaan hyvinvointialueella on erikseen nimetyt tietosuojavastaavat. Tietosuojavastaavat käyttävät Pohjanmaan hyvinvointialueen osoittamia resursseja tehtäviensä täyttämiseksi. Tietosuojavastaava on itsenäinen ja riippumaton tehtävässä, eikä häntä saa ohjeistaa tietosuojan hoitamisessa. Tietosuojavastaavalla on oikeus saada pääsy kaikkiin henkilötietojen käsittelyyn liittyviin tietoihin ja toimintoihin. Tietosuojavastaavan tehtäviin kuuluu tietojen ja neuvojen antaminen rekisterinpitäjille ja henkilötietojen käsittelijöille tietosuoja-asetuksen mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi. Tietosuojavastaava seuraa, että tietosuoja-asetusta ja muuta tietosuojalainsäädäntöä noudatetaan, ja toimii yhteistyötahona hyvinvointialueen henkilöstön, rekisteröityjen ja valvontaviranomaisten välillä sekä tekee tiivistä yhteistyötä Pohjanmaan hyvinvointialueen asiantuntijoiden kanssa.

Tietosuojavastaavien tueksi jokainen toimiala nimeää tietosuojan yhteyshenkilön. Yhteyshenkilön tehtävänä on välittää tietoa tietosuojavastaavan ja toimialan välillä.

5. Tietosuoja-asetuksen toimeenpano

5.1 Tietosuojan suunnittelu

Pohjanmaan hyvinvointialueella tietosuojan toteuttamisessa käytetään apuna tietosuojan vuosikelloa, jonka avulla varmistetaan suunnitelmallinen tietosuoja varmistavien toimien toteuttaminen. Vuosikello on jaettu neljään kvartaaliin ja jokaisen kvartaalin aikana tehdään kvartaalille kuuluvat toimenpiteet. Tietosuojalle tehdyt toimenpiteet käsitellään Pohjanmaan hyvinvointialueen hallinnon johtoryhmässä jokaisen kvartaalin päätteeksi.

Tietosuojan suunnittelu tapahtuu seuraavien neljän kokonaisuuden ympärillä:

- **Raportoinnin toteuttaminen:** tärkeimpien järjestelmähankkeiden ja muutosten tilanne, rekisteröidyiltä ja valvontaviranomaisilta tulleet yhteydenotot, tietosuoja-vaikutuksia sisältävien merkittävien tietoturvatapahtumien käsittely sekä yleisesti tietosuojaan liittyen havaitut puutteet ja tarpeet;
- **Riskiarvion laatiminen:** tietosuojariskien arvioinnin ja vaikutusarviointien toteuttaminen sekä tietosuojan valvontatoimenpiteet;
- **Dokumenttien päivittäminen:** tietosuoja koskevien ohjeiden, ilmoitusten ja muun dokumentoinnin päivitys; sekä
- **Koulutustarpeen määrittäminen:** Uudelle henkilöstölle erillinen tietosuojakoulutus, vanhan henkilöstön koulutustarpeen määrittäminen palvelualueittain.

5.2 Tietosuojan toteuttaminen

Pohjanmaan hyvinvointialue edellyttää omassa ja sen lukuun henkilötietoja käsittelevien toiminnassa tietosuoja-asetuksessa ja muissa tietosuoja koskevissa säädöksissä ja viranomaisohjeissa määriteltyjen teknisten ja organisatoristen suojaamistoimien toteuttamista, ylläpitoa ja jatkuvaa kehittämistä.

Esimiehet vastaavat siitä, että henkilöstö noudattaa tässä kuvattuja tietosuoja-periaatteita. Tietosuojaosaamista ylläpidetään, kehitetään ja varmistetaan koulutuksella, johon osallistuminen on henkilöstön velvollisuus.

Tietosuoja-politiikka annetaan tiedoksi henkilöstölle ja se on saatavilla ÖVPH:n intrassa. Tietosuoja-politiikan lisäksi annetaan sisäisiä toimintaohjeita tietosuoja-asioista.

Jokaisen henkilöstön jäsenen on suoritettava Laatuportissa *Tietoturvan perusteet* verkkokoulutuksen ja hyväksyttävä informaatio salassapito- ja vaitiolositoumuksesta ÖVPH:n intrassa Tietosuoja ja tietoturva – osiossa.

Henkilötietojen luovuttaminen toteutetaan säädöksen, viranomaismääräyksen, hyvinvointialueelle saapuneen pyynnön tai sopimuksen perusteella. Hyvinvointialueen ammattihenkilöt arvioivat tietojen luovutuksen ja sen laajuuden lainmukaisuuden. Lainmukaisuuden arvioinnissa ammattihenkilöt voivat tarvittaessa hyödyntää Pohjanmaan hyvinvointialueen tietosuojavastaavan tai juristien asiantuntemusta. Rekisteröidylle luovutetaan häntä itseään koskevat henkilötiedot, ellei niiden luovuttamista ole säädösperusteisesti rajoitettu. Jonkun muun kuin rekisteröidyn itsensä pyytäessä tietoja luovutusperusteet arvioidaan saapuneen pyynnön ja siinä esitettyjen perusteluiden pohjalta.

5.3 Tietosuojan valvonta

Pohjanmaan hyvinvointialueen tietosuojavastaavat seuraavat tietosuojasäädösten, periaatteiden ja -käytäntöjen noudattamista. Tietosuojan tietoturvaloukkauksista raportoidaan tietosuoja-asetuksen mukaisesti. Tietosuojavastaava raportoi hyvinvointialueen johdolle tietosuojatoimien toteutumisesta sekä suunnitelluista tietosuojatoimenpiteistä.

Pohjanmaan hyvinvointialueella tietojen käyttölokivalvonta on keskeinen osa tietosuojaa ja omavalvontaa, joka varmistaa tietojen lainmukaisen ja asianmukaisen käytön. Valvonta tapahtuu hyvinvointialueen omassa toiminnassa, ja sitä täydentävät valtuutettujen viranomaisten valvonta sekä asiakkaiden oikeus tarkastella omia tietojaan ja tietää, kuinka niitä on käsitelty. Kun Kanta-palveluihin tallennettuja tietoja käsitellään tai luovutetaan, jää siitä lokimerkintä.

Käyttölokivalvonta tarkoittaa käytäntöä, jossa seurataan ja tallennetaan erilaisten laitteiden, ohjelmistojen tai järjestelmien käyttöä. Tavoitteena on varmistaa, että käyttö tapahtuu asianmukaisesti ja turvallisesti. Käyttölokit voivat sisältää tietoa esimerkiksi käyttäjien kirjautumisista, suoritettavista toiminnoista, virheilmoituksista, tai muista olennaisista tapahtumista järjestelmässä.

Tietosuojavastaavat valvovat henkilötietojen käsittelyä Pohjanmaan hyvinvointialueella. Valvonta suoritetaan keskitetysti ja takautuvasti Neotiden LogMonitor- järjestelmän avulla. Lokien avulla voidaan havaita epäilyttävää tai luvatonta henkilötietojen käyttöä.

5.4 Menettely tietosuojan vaarantuessa

Jokainen hyvinvointialueen henkilöstöön kuuluva on velvollinen raportoimaan henkilötietojen suojaa vaarantavista poikkeamista. Tapahtuneesta tai epäilystä poikkeamasta on viipymättä

ilmoitettava hyvinvointialueen tietosuojavastaavalle. Mikäli tietosuojan epäillään vaarantuneen, asia tutkitaan viipymättä. Kaikki poikkeamat dokumentoidaan Tietoturva/tietosuoja HaiPro järjestelmään lainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Poikkeamat, jotka aiheuttavat kohtalaisen tai korkean riskin rekisteröidyn oikeuksille, ilmoitetaan tietosuojaviranomaiselle ja rekisteröidylle tietosuoja-asetuksen mukaisesti.

6. Ohjaavat säädökset ja viranomaisohjeet

Henkilötietojen käsittelyä ohjaavat mm. seuraavat säädökset ja tulkintaa helpottavat viranomaisohjeet:

- EU:n tietosuoja-asetus (EU) 2016/679 ja siihen perustuvat kansalliset säädökset;
- Tietosuojalaki (1050/2018);
- Tiedonhallintalaki (906/2019);
- Digipalvelulaki (306/2019);
- Julkisuuslaki (621/1999);
- Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014) ja tietoturva-asetus (681/2010);
- Arkistolaki (831/1994);
- Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003);
- Hankintalaki (1397/2016); sekä
- Tietosuojavaltuutetun ohjeet ja JHS-suositukset.

Lainsäädännön lisäksi on noudatettava muita hyvinvointialueelle hyväksytyjä tietosuojaan liittyviä ohjeita ja määräyksiä. Hyvinvointialueen omat päätökset, määräykset ja ohjeet eivät saa olla ristiriidassa voimassa olevan lainsäädännön tai tämän tietosuojapolitiikan eikä tietoturvapoliitiikan kanssa siten, että tietosuoja tai tietoturva heikkenee.

